

รายงานการพัฒนา อย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปี 2568

เป้าหมายที่ 13 : การรับมือการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายที่ 13 : การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
13th Goal : Climate Action to reduce the cause affecting the climate
and reduce the effects from climate change

นโยบายและพันธกิจ (Policy & Commitment)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กำหนดนโยบายการเป็น "มหาวิทยาลัยสีเขียว" (Green University) เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าหมายคือ การบรรลุ Carbon Neutrality หรือการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ในอนาคต ซึ่งมีการจัดโครงการและมาตรการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ในเชิงปฏิบัติ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการโครงการการบริหารจัดการบัญชีก๊าซเรือนกระจกครอบคลุม 33 หน่วยงาน เป็นต้นแบบ มีเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (CO₂e) สุทธิ ร้อยละ 25 เทียบกับปีฐาน ผ่านมาตรการหลากหลาย เช่น การเปลี่ยนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบใช้อากาศ (Activated Sludge) และโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาและลอยน้ำ (Solar Roof Top and Floating) สำหรับการพัฒนาการ SDGs เป้าหมายที่ 13 ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้มี ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริการวิชาการเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม โดยมุ่งเน้น "การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน" (Sustainable Environmental Conservation and Protection) และยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นที่น่าอยู่ (Great Place to Live) ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้มีความยืดหยุ่นและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้วางแผนการพัฒนารอบด้าน ตั้งแต่การพัฒนาประสิทธิภาพ การอนุรักษ์พลังงาน การจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะและของเสีย ไปจนถึงการเพิ่มศักยภาพในการดูดซับคาร์บอนจากธรรมชาติผ่านการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม รวมถึงการพัฒนา ภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยให้มีความร่มรื่นสวยงาม

Co-operative planning for climate change disasters

การวางแผนความร่วมมือเพื่อรับมือภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผนึกกำลังวิชาการระดับประเทศ เสวนาข้ามภาคส่วนระดมสมองแก้ภัย Global Boiling ต่อยอดความรู้สู่การปฏิบัติจริงกับโลกเดือดแผลงฤทธิ์ ภัยพิบัติถี่-เข้ม

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร่วมกับสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงจัดงานเสวนา “การจัดการภัยพิบัติในสภาวะโลกเดือด” เพื่อสร้างความตระหนักรู้ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแสวงหาแนวทางรับมือผลกระทบจากภาวะโลกเดือดที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับเกียรติจาก นายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กล่าวเปิดงาน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.รัชพล สันติวรากร คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวรายงานโครงการฯ ทั้งนี้ได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศทั้งด้านการเตือนภัย การบริหารจัดการน้ำ และการดูแลระบบนิเวศ ร่วมวงเสวนา มีนักศึกษา บุคลากร ประชาชน พร้อมสื่อมวลชนร่วมงานจำนวนมาก ณ อาคาร 50 ปี วิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติว่า “ในปัจจุบันสถานการณ์โลกของเรากำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญอย่างยิ่ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัยพิบัติที่รุนแรงและถี่ขึ้นทั่วโลก จังหวัดขอนแก่นให้ความสำคัญกับการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคมไทยในการเผชิญกับความท้าทายจากสภาวะโลกเดือดได้ดียิ่งขึ้น”

รองศาสตราจารย์ ดร.รัชพล สันติวรากร คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เผยว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันที่โลกกำลังเผชิญกับภาวะโลกเดือดอย่างรุนแรง คณะวิศวกรรมศาสตร์ร่วมกับสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อทุกภาคส่วน ทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จึงได้จัดการเสวนาสำคัญในหัวข้อ การจัดการภัยพิบัติในสภาวะโลกเดือดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ภัยพิบัติและผลกระทบจากภาวะโลกเดือด อีกทั้งยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนมุมมองและแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ นอกจากนี้ ยังมุ่ง

ส่งเสริมแนวทางการจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กที่เหมาะสมสำหรับชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการรับมือกับภัยพิบัติในระดับท้องถิ่น

การจัดงานเสวนาครั้งนี้ นับเป็นครั้งยิ่งใหญ่ซึ่งได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิระดับประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในหลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติได้ให้เกียรติมาร่วมงาน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี สุภราทิตย์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านระบบเตือนภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมด้วย นายพิทักษ์ ยวนนท์ อดีตผู้อำนวยการ โครงการชลประทานนครปฐม นายโบว์แดง ทาแก้ว อดีตผู้อำนวยการ โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา ดร.เพิ่มศักดิ์ คิคหมาย อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษากรมชลประทาน นายเจนศักดิ์ ลิมปิติ ที่ปรึกษา อนุกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการจัดการภัยพิบัติระดับชาติ รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคติกุล อาจารย์ประจำคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นายภัทรพล ณ หนองคาย ที่ปรึกษาด้านงานซ่อม-สร้างแหล่งน้ำและโครงสร้างขนาดเล็ก อาจารย์สุภัทรดิศ ราชธา ที่ปรึกษานุกรมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการจัดการภัยพิบัติระดับชาติ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยกร ขวัญมา อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสิทธิ์ คนใหญ่ อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้ดำเนินรายการในเสวนา

โดยทุกท่านได้ร่วมกันถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับระบบเตือนภัย การบริหารจัดการน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ Carbon Credit ซึ่งจะนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหารอบด้านและมีประสิทธิภาพ บรรยากาศการเสวนาเต็มไปด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ผู้เข้าร่วมงานต่างแสดงความกระตือรือร้นในการซักถามและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวและความห่วงใยต่อประเด็นปัญหาสถานะโลกเดือดที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้น

Inform and support government

แจ้งข้อมูลและสนับสนุนรัฐบาล

มหาวิทยาลัยขอนแก่นร่วมมือกับรัฐบาลในการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำท่วมและภัยแล้งทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาลระดับประเทศได้แก่ 1) กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่จังหวัดต่างๆที่ประสบปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และภัยพิบัติต่างๆ มีความต้องการความร่วมมือและความช่วยเหลือทางวิชาการด้านการบริหารจัดการจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่หรือในจังหวัดที่มีปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้งและภัยพิบัติ 3) กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านภัยพิบัติในพื้นที่โดยตรง 4) กรมทรัพยากรน้ำ และผู้แทนจากหน่วยงานราชการสำคัญของประเทศ โดยมีการจัดตั้งได้ทำข้อตกลงและแผนงานการบริหารจัดการระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับตำบล โดยทำการศึกษาข้อมูลน้ำท่วมและภัยแล้งในพื้นที่ 10 จังหวัดของประเทศไทยที่มีปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ การพัฒนาระบบการเตือนภัยน้ำท่วม การวิเคราะห์สถานการณ์น้ำฝนและความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ทางการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรม การสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนต่างๆและประชาชนในพื้นที่เพื่อให้การจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ระยะที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ยังร่วมมือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เปิดเวที “น้ำมั่นคง ไม่ท่วม ไม่แล้ง” ผนึก 10 จังหวัด เดินหน้าจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “น้ำมั่นคง ไม่ท่วม ไม่แล้ง” ใน 10 จังหวัด ในวันที่ 27-29 เม.ย. 2568 ณ จังหวัดขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมงานจากทั่วประเทศจำนวน 110 คน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการน้ำครบทุกมิติ ตั้งแต่ระดับตำบลจนถึงระดับจังหวัด แนวทางและเป้าหมายการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการในระดับจังหวัดต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งระดับท้องถิ่น จังหวัด และส่วนกลาง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงขึ้น

กิจกรรมวันแรกเริ่มต้นที่ตำบลศรีบุญเรือง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้การต้อนรับ และคุณชิษณุวัฒน์ มณีศรีขำ หัวหน้าโครงการวิจัย ชี้แจงเป้าหมายและรูปแบบกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้การทำ “ผังน้ำชุมชน” และ “ปฏิทินน้ำ” เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์น้ำในรอบปี พร้อมฝึกใช้แอปพลิเคชันบันทึกข้อมูลแหล่งน้ำ เพื่อให้การจัดการน้ำมีข้อมูลรองรับและเชื่อมโยงสู่แผนระดับสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วันที่ 2 นางสาววาทีณี เพ็ญศิริ จากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ภาค 3 บรรยายแนวทางการวางแผนงานน้ำระดับประเทศ กลุ่มน้ำ จังหวัด และท้องถิ่น โดยเน้นการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้ง ผศ.ดร.โพยม สราภิรมย์ และ น.ส.สุวรรณี เพี้ยเอี้ย จากจังหวัดขอนแก่น ได้ถ่ายทอดบทเรียนการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จริง ก่อนเข้าสู่ช่วงนำเสนอ “โครงการนำร่อง” จาก 3 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับตำบล โดยผู้เข้าร่วมถูกแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับพื้นที่

ในวันสุดท้ายของการสัมมนา มีการบรรยายเรื่องการประเมินผลกระทบทางสังคม (SROI) โดยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมทั้งการนำเสนอรายงานเริ่มต้นโครงการจากตัวแทน 10 จังหวัดที่เข้าร่วม ได้แก่ ขอนแก่น ชัยภูมิ กำแพงเพชร น่าน พะเยา เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน สงขลา และพัทลุง โครงการดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด น้ำแล้งที่เรื้อรังในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากชุมชนและการบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่ ผ่านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

ระยะที่ 3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) ร่วมมือกับจังหวัดขอนแก่นในการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

โดยมีโครงการและความร่วมมือต่างๆ เช่น โครงการศึกษาและพัฒนากลุ่มระบบบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจาก มข. มาใช้ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ได้แก่

(1)โครงการศึกษาและพัฒนากลุ่มระบบบริหารจัดการน้ำ: มข. มีบทบาทในการศึกษา วิจัย และพัฒนากลุ่มระบบบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง

(2)การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้: มข. ได้นำเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากงานวิจัยมาช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำของจังหวัด

(3) การแก้ปัญหาระบบแล้งและน้ำท่วม: มข. และจังหวัดร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งในพื้นที่ โดยใช้ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน

(4) การบูรณาการองค์ความรู้: มีการบูรณาการองค์ความรู้จากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติ

KKU ร่วมประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ขับเคลื่อนนโยบายสู่ความยั่งยืนของประเทศ

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2568 รศ.ดร.สุทิน เวียนวิวัฒน์ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ณ ห้องประชุมตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้าน เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยมีนาย ประเสริฐ จันทรรวงทอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยรัฐมนตรี ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขาเข้าร่วมหารือในครั้งนี้ด้วย

การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในครั้งนี้มีวาระสำคัญที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยมีการพิจารณาเห็นชอบในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำบางปู แม่น้ำบางปะกงตอนล่าง และแม่น้ำอิงตอนล่าง เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) รวมถึงแนวนโยบายการจัดระเบียบป่าในเขตเมืองเพื่อส่งเสริมภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมที่ดี การเข้าร่วมในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ รศ.ดร.สุทิน เวียนวิวัฒน์ สะท้อนถึงบทบาทเชิงนโยบายของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการนำองค์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมไปสนับสนุนการวางแผนและตัดสินใจระดับชาติ อีกทั้งยังเป็นการตอกย้ำความเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ทางเศรษฐกิจและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นมุ่งมั่นที่จะเป็นสถาบันวิชาการแนวหน้าในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว

Environmental education collaborate with NGO

การศึกษาสิ่งแวดล้อมโดยความร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)

KKU ยกระดับวิกฤต PM 2.5 จากลมหายใจ อีสาน พลักดันสู่วาระดาวน์นโยบายแห่งชาติ

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เดินหน้าแสดงบทบาทเชิงรุก จัดเวทีเสวนาวิชาการภายใต้หัวข้อ “ลมหายใจของชาวอีสาน : PM 2.5 กับวาระของท้องถิ่น” เปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงยุทธศาสตร์เพื่อรับมือกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กอย่างยั่งยืน ร่วมกับ NGO และภาคเอกชน

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมอุดร ดันติสุนทร ภายในวิทยาลัยฯ โดยในงานมีผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลากหลายพื้นที่เข้าร่วมอย่างคึกคัก ไม่ว่าจะเป็นจากจังหวัดนครราชสีมา อำนาจเจริญ อุดรธานี และขอนแก่น พร้อมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน คือ อ.ดร.ชัชวาล อัยยารัติน อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ ดร.นิลวดี พรหมพักพิง นักวิจัยประจำกลุ่มวิจัยความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (WeSD) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาร่วมให้ความรู้ สถานการณ์วิกฤต PM 2.5 และการรับมือในระดับพื้นที่อย่างครอบคลุม

การเสวนาครั้งนี้ไม่เพียงมุ่งให้ความรู้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เท่านั้น แต่ยังเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายต่อระดับคณะกรรมการการกระจายอำนาจอย่างเป็นรูปธรรม

“PM 2.5 ไม่ใช่เพียงปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่คือภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิต สุขภาพ และความ เป็นอยู่ของคนอีสาน” คือเสียงสะท้อนจากเวทีที่ตอกย้ำว่า ท้องถิ่นต้องไม่เพียงเป็นผู้รับผลกระทบ แต่ต้อง กลายเป็นผู้ร่วมออกแบบทางออกด้วยข้อมูล วิชาการ และพลังของประชาชน

เวทีเสวนาครั้งนี้ตอกย้ำบทบาทของ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนานวัตกรรมนโยบายสาธารณะ (COLAB) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในฐานะกลไกสนับสนุน การพัฒนาท้องถิ่นอย่างรอบด้าน และเป็นเวที กลางในการขับเคลื่อนประเด็นเชิงนโยบาย สาธารณะที่ตอบโจทย์ “ชีวิต ความเป็นอยู่ และ สุขภาพของคนอีสาน” อย่างแท้จริง

Commitment to carbon neutral university

ความมุ่งมั่นสู่การเป็นมหาวิทยาลัยคาร์บอนเป็นศูนย์

ผลการดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกประจำปี พ.ศ. 2568 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ในปี พ.ศ. 2568 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่องภายใต้ยุทธศาสตร์ “Khon Kaen University Net Zero 2040” โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าจากกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านพลังงาน การจัดการน้ำเสีย การใช้ทรัพยากร และการเพิ่มพื้นที่ดูดซับคาร์บอน ผลการดำเนินงานประจำปีพบว่าหลายโครงการอยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการและเตรียมความพร้อมสู่การลดการปล่อยในระยะยาว ปี พ.ศ. 2568 มีค่าการปล่อยรวมทั้งสิ้น 67,143.88 tCO₂e ซึ่งต่ำกว่าปีฐาน (พ.ศ. 2562) 28,752.93 tCO₂e หรือคิดเป็นร้อยละ 29.98

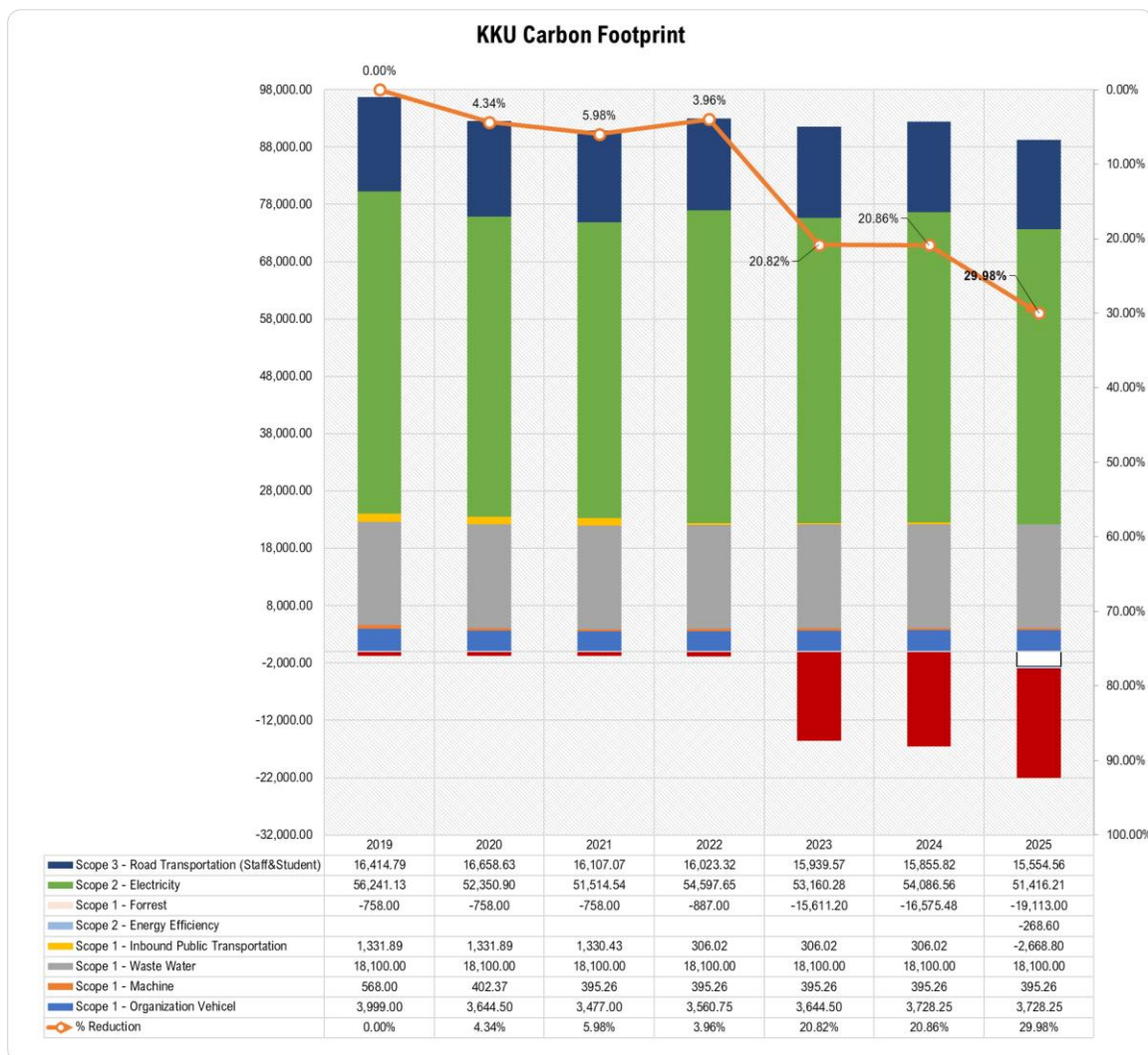
ในส่วนของการลดก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้า มหาวิทยาลัยได้เริ่มกระบวนการจัดทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบ Solar PPA (Power Purchase Agreement) ซึ่งจะเริ่มดำเนินการผลิตและเชื่อมต่อระบบในปีถัดไป โดยคาดว่าจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากไฟฟ้าที่ใช้จากโครงข่ายภายนอกได้ในระดับที่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ควบคู่กับการดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานภายในอาคาร เช่น การเปลี่ยนหลอดไฟเป็นระบบ LED การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และการลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภารกิจขนส่งและการปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัย

ด้านการลดการปล่อยจากระบบบำบัดน้ำเสีย โครงการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียหลักของมหาวิทยาลัยอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2569 โดยระบบใหม่นี้ออกแบบให้ลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากกระบวนการบำบัดแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Treatment) พร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการนำกลับมาใช้ประโยชน์ของน้ำทิ้ง (Treated Water Reuse) เพื่อใช้ในการรดต้นไม้และดูแลภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย

ด้านการเพิ่มพื้นที่ดูดซับคาร์บอน (Carbon Sink) มหาวิทยาลัยได้ดำเนินโครงการฟื้นฟูและดูแลป่าภายในพื้นที่รวมถึงการปลูกต้นไม้ต่อเนื่องในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตามแนวทางการจัดการพื้นที่สีเขียวของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในพื้นที่สวนป่ายางนา ลานทรายแสนทอง และพื้นที่สีเขียวรอบแนวขอบมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการดำเนินงานในปี 2568 พบว่ายังมี ข้อจำกัดด้านระบบติดตามและประเมินผล (Monitoring System) ที่ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา ทำให้ไม่สามารถประเมินผลเชิงปริมาณของการลดการปล่อยได้อย่างครบถ้วนในปีนี้ แต่มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้การพัฒนา ระบบติดตามแบบดิจิทัล (KKU Carbon Monitoring Platform) เป็นหนึ่งในแผนดำเนินงานหลักของปี 2569 เพื่อให้สามารถวัด ปรับปรุง และรายงานผลได้อย่างโปร่งใสและเป็นมาตรฐานสากล

โดยสรุป ปี พ.ศ. 2568 ถือเป็นปีแห่งการวางรากฐานด้านโครงสร้างและระบบบริหารจัดการคาร์บอนของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งในด้านพลังงาน น้ำเสีย และพื้นที่สีเขียว ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันสู่เป้าหมาย มหาวิทยาลัยขอนแก่นคาร์บอนเป็นกลางภายในปี 2040 (KKU Net Zero 2040)

โครงการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

โครงการมหาวิทยาลัยขอนแก่น โมเดล Green University แห่งภาคอีสาน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่ขับเคลื่อนประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้น ไม่เพียงตั้งเป้าหมายเป็น Green University แต่ยังริเริ่มโครงการและนวัตกรรมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุม ตั้งแต่เรื่องคาร์บอนเครดิต การวางผังมหาวิทยาลัยสีเขียว ไปจนถึงความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เพื่อให้ความยั่งยืนไม่ใช่แค่เป้าหมายขององค์กร แต่เป็นเป้าหมายร่วมของทุกคนในพื้นที่

แผนยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นแผนสำคัญของมหาวิทยาลัยขอนแก่นคือ ‘การรณรงค์’ และมหาวิทยาลัยได้มีแผนแม่บทด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุม 6 ด้านหลัก และ 1 กลยุทธ์ในการสนับสนุน ได้แก่

1. การจัดการพลังงาน ลดการใช้ไฟฟ้าในพื้นที่มหาวิทยาลัย พร้อมพัฒนาระบบพลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์
2. อาคารและสถาปัตยกรรมสีเขียว ปรับปรุงอาคารเก่าและออกแบบอาคารใหม่ให้ประหยัดพลังงาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยยึดหลัก Green Building
3. Green Zone ตัวอย่าง สร้างพื้นที่นาร่องที่แสดงให้เห็นว่า การใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนเป็นไปได้จริง โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีประชากรกว่าแสนคน
4. การคมนาคมยั่งยืน สนับสนุนระบบขนส่งสาธารณะ เช่น EV Bike, EV Bus และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการเดินทางแบบไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
5. Carbon Capture และพื้นที่สีเขียว ฟื้นฟูป่าไม้ เพิ่มพื้นที่ชุ่มน้ำ และวางระบบดูดซับคาร์บอนอย่างเป็นระบบ
6. การจัดการของเสีย ควบคุมขยะจากอาคาร หอพัก และกิจกรรมต่างๆ ด้วยระบบแยกประเภทและแนวทางลดของเสีย

จะเห็นได้ว่าแผนสำคัญคือ ‘การรณรงค์’ ได้สนับสนุนแผนทั้งหก ที่ดำเนินการควบคู่กันไปด้วย เพราะแม้ระบบจะดี ถ้าผู้ใช้ไม่มีจิตสำนึกก็อาจล้มเหลวได้ โครงการสร้างการรับรู้จึงออกแบบให้ครอบคลุมทั้งนักศึกษา บุคลากร และอาจารย์ ดังนั้นแนวคิด ‘6+1’ สะท้อนให้เห็นว่าความยั่งยืนไม่ใช่เพียงโครงการเชิงกายภาพหรือเทคโนโลยี แต่คือการเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีชีวิตของผู้คนในมหาวิทยาลัยให้เดินหน้าไปพร้อมกัน

โครงการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

แผนยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยขอนแก่น แบบ 6+1 (แม่บทด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุม 6 ด้านหลัก และอีก 1 กลยุทธ์สนับสนุน) นำมาใช้เพื่อควบคุมและลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนอย่างเป็นระบบ มหาวิทยาลัยมีแนวทางในตั้งเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็น 0 (Net Zero Carbon) ภายในปี 2030 แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลล่าสุด โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือทางวิชาการที่ผ่านการรับรอง พบว่าหากดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจะบรรลุ Net Zero ได้ภายในปี 2028 เนื่องจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีศักยภาพสูงในการเป็น Green Campus และมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ มีป่าธรรมชาติที่ดูดซับคาร์บอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีพื้นที่กว้างขวางที่เอื้อต่อการติดตั้งโซลาร์เซลล์ ทั้งแบบโซลาร์ฟาร์ม และโซลาร์ลอยน้ำ (Solar Float) โดยไม่ต้องพึ่งพาอาคารที่มีข้อจำกัดด้านโครงสร้างและทิศทางแสง นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนระบบบำบัดน้ำเสียจากบ่อปิ้งประติษฐ์ ซึ่งปล่อยก๊าซมีเทนตรงสู่ชั้นบรรยากาศไปสู่ระบบปิดที่ควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ทั้งหมด ส่งผลให้ลดการปล่อยก๊าซเทียบเท่าคาร์บอนลงได้ทันที 1.8 หมื่นตันต่อปี

โครงการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

โครงการสำหรับเป็นกลไกสำคัญที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นใช้ขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนคือ การบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตอย่างมีระบบ ซึ่งไม่เพียงลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับองค์กร แต่ยังสร้างผลลัพธ์เชิงบวกให้กับเมืองและจังหวัดโดยรอบ โดยกิจกรรมหลักที่สามารถสร้างคาร์บอนเครดิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีนัยสำคัญมี 3 ส่วนหลัก คือ

- 1. การปลูกป่า** ด้วยพื้นที่มหาวิทยาลัยขนาดกว่า 5,500 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่สีเขียวประมาณ 30% และความรกต้นไม้ของชาวมหาวิทยาลัยขอนแก่น การปลูกป่าจึงกลายเป็นกิจกรรมที่มีศักยภาพสูงในการดูดซับคาร์บอน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีระบบนิเวศสมบูรณ์ ช่วยให้คาร์บอนเครดิตจากธรรมชาติเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 2. ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์** มหาวิทยาลัยเลือกใช้แหล่งพลังงานทดแทนจากโซลาร์ฟาร์ม และโซลาร์ลอยน้ำ ซึ่งเหมาะสมกับภูมิประเทศและภูมิอากาศของภาคอีสาน ที่มีแดดแรงและท้องฟ้าเปิดมากกว่ากรุงเทพฯ ปัจจุบันสามารถผลิตไฟฟ้าได้มากถึง 30 เมกะวัตต์ พร้อมวางแผนติดตั้งแบตเตอรี่เพื่อเก็บพลังงานใช้ในช่วงกลางคืน โดยเฉพาะในพื้นที่โรงพยาบาลซึ่งใช้ไฟตลอด 24 ชั่วโมง
- 3. ระบบจัดการของเสีย** ทุกกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นขยะจากอาคาร หอพัก บุคลากร หรือกิจกรรมของนักศึกษา ทุกประเภทถูกนำเข้าสู่ระบบจัดการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในส่วนของน้ำเสีย

โครงการปลูกต้นไม้ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 73 พรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10

โครงการปลูกต้นไม้ครั้งนี้ ไม่เพียงแต่เป็นการถวายเป็นพระราชกุศล หากยังเป็นการสืบสานพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้นไม้ที่เราปลูกในวันนี้จะเติบโตเป็นร่มเงาเป็นแหล่งออกซิเจน และเป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือร่วมใจของพสกนิกรมหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกคน พลังแห่งความร่วมมือจะช่วยให้คุณดูแลให้ต้นไม้เหล่านี้เติบโตองงาม เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติสืบไป ดังนั้นฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงจัดโครงการปลูกต้นไม้เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 73 พรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 10) วันที่ 28 กรกฎาคม 2568 ณ บริเวณตรงข้ามสหกรณ์ด้านช่างหอพักวชิราลงกรณ (หออินเตอร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อรวมพลังผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และนักศึกษาวิชาทหาร ร่วมกันปลูกต้นไม้เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล พร้อมสืบสานพระราชปณิธานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการปลูกต้นไม้จำนวน 500 ต้น เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับเป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green & Clean University) และการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) โดยเฉพาะ SDG13: การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ SDG15: การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบกอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น ยังคงมุ่งมั่นดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมความยั่งยืนในทุกมิติ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเติบโตอย่างสมดุล ควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม

จะเห็นได้ว่าต้นไม้ที่ปลูกมีจำนวน 500 ต้น เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของมหาวิทยาลัย เป็นการช่วยลดคาร์บอน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green & Clean University) และการปลูกต้นไม้ในวันนี้ ไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติ แต่ยังเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ต้นไม้ที่เราปลูกในวันนี้จะเป็นมรดกให้กับคนรุ่นหลัง เป็นการส่งเสริมให้สังคมได้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ถือเป็นการรวมพลังที่นอกเหนือจากการปลูกต้นไม้แล้ว ยังเป็นการปลูกฝังความภาคภูมิใจในสถาบัน การสืบสานพระราชปณิธานด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้และความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการ “ecoCoin” แพลตฟอร์มดิจิทัลคาร์บอนเครดิตต้นแบบ

โครงการนี้ไม่เพียงเป็นนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังเป็นเวทีให้นักศึกษาและบุคลากรได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และที่สำคัญที่สุดคือการสร้างความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันต่อสังคมโลก มหาวิทยาลัยขอนแก่นมุ่งสู่การเป็นต้นแบบของ มหาวิทยาลัยสีเขียว และเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้สร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ให้กับวงการการศึกษา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยการเปิดตัว “ecoCoin” แพลตฟอร์มดิจิทัลคาร์บอนเครดิตต้นแบบ ภายใต้โครงการ “โมเดลนาร่องสำหรับแพลตฟอร์มดิจิทัลคาร์บอนเครดิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น” ผลงานวิจัยที่

ได้รับทุนสนับสนุนจาก Fundamental Fund ประจำปีงบประมาณ 2568 จากทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมุ่งหวังให้ ecoCoin ไม่เพียงเป็นเครื่องมือเชิงเทคโนโลยี แต่เป็นพลังในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาและบุคลากรสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืน นอกจากนี้โครงการ ecoCoin จึงไม่ใช่เพียงการเปิดตัวแพลตฟอร์มดิจิทัล แต่เป็นการประกาศเจตนารมณ์ของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคม ด้วยพลังจากงานวิจัย เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อก้าวสู่อนาคตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก

โครงการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ตามแนวทาง อพ.สธ. ประจำปี พ.ศ. 2568

การสัมมนาครั้งนี้ นับเป็นเวทีสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นเกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น และร่วมกันพัฒนาแนวทางการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับเป้าหมายของ อพ.สธ. ในการสร้างระบบการจัดการฐานทรัพยากรของประเทศอย่างยั่งยืน โดยมี การจัดกิจกรรมสัมมนาประกอบด้วย การบรรยายพิเศษหัวข้อ “ความสำคัญในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และแนวทางการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน อพ.สธ.” และการบรรยายหัวข้อ “บทบาท นโยบาย และแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นของ จังหวัดขอนแก่น” และมีการเสวนาในหัวข้อ “แรงบันดาลใจและแนวทางในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมาตรฐาน อพ.สธ.” โดยตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานโดดเด่น

โครงการประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการ “การยกระดับคลัสเตอร์พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Ne-EC)”

มหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่เพียงแต่เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ หากยังเป็นพลังร่วมพัฒนาภูมิภาคและชุมชนท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อก้าวสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง ได้จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการ “การยกระดับคลัสเตอร์พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Ne-EC)” โดยใช้องค์ความรู้ด้านการพัฒนาเชิงพื้นที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดงานนี้ได้รับเกียรติจากผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เป็นประธานเปิดการประชุม ซึ่งการประชุมสรุปผลโครงการยกระดับคลัสเตอร์พืชเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Ne-EC) ในครั้งนี้จึงถือเป็นก้าวสำคัญของความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับ หน่วยบริหารและจัดการทุนระดับพื้นที่ (บพท.) ผู้สนับสนุนทุน และภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนในการขับเคลื่อนคลัสเตอร์ถั่วเหลืองของไทยตลอดห่วงโซ่อุปทานต่อไป จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน ประเทศไทยนำเข้าถั่วเหลืองจากต่างประเทศ 99% นับเป็นการนำเข้าที่สูงมาก นอกจากนี้การดำเนินงานยังสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยตรง ทั้งในด้านการสร้างความมั่นคงทางอาหารผ่านการลดการพึ่งพาการนำเข้าและส่งเสริมระบบการผลิตที่ยั่งยืน อันสอดคล้องกับ SDG 2 ขจัดความหิวโหย การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกรท้องถิ่น ซึ่งเชื่อมโยงกับ SDG 8 การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมและมาตรการปรับตัวทางการเกษตรเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของ SDG 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

“การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตและใช้ประโยชน์แมลงโปรตีน (Black Soldier Fly: BSF)”

จัดโดยศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. ดำเนินการภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพกำลังคนเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น สู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของเครือข่าย อพ.สธ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ณ ห้องประชุมสิริคุณากร มหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการต่อยอดองค์ความรู้ด้านแมลงโปรตีนในการสร้างคุณค่าใหม่จากทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยผู้เข้าร่วมได้รับฟังการบรรยายของผู้เชี่ยวชาญจากคณะเกษตรศาสตร์ มีเนื้อหาครอบคลุมการผลิตและการใช้ประโยชน์จากแมลงโปรตีน รวมถึงแนวทางการสร้างรายได้ในเชิงพาณิชย์ ขณะที่ภาคบ่ายเป็นการฝึกปฏิบัติจริง ณ โรงเรือนต้นแบบวิจัยและผลิตแมลงอุตสาหกรรม

คณะเกษตรศาสตร์ ที่ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การผสมพันธุ์และบ่มไข่, การเลี้ยงและการเก็บเกี่ยวหนอน, และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง การอบรมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมจากเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา อพ.สธ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาในพื้นที่ โดยผู้เข้าร่วมได้รับทั้งองค์ความรู้เชิงวิชาการและทักษะการปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง อันจะช่วยลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ จัดการขยะอินทรีย์ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเปิดโอกาสสู่การประกอบอาชีพใหม่แก่ชุมชน ทั้งนี้การดำเนินงานโครงการนับเป็นการต่อยอดผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่นสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะ SDG 2 ขจัดความหิวโหย, SDG 12 การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และ SDG 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

